oplærte, forstår vi, at Navnene korrekt overleveres med *ch.* (Hos Velleius er der et Exempel på en yngre sydlandsk Lydreduktion: Attuarii for Chattuarii, oldeng. Hetware. Hær møder vi Sydboernes kendte Mangel på Evne til at udtale gott. *h*).

Tilbage står Tacitus' østgottonske Exempler: Harii, Helisii, Naharvali. Hær har vi den korrekte Iagttagelse av en vigtig østgottonsk Lydudvikling. Mens Vestgottonsk længe fastholdt Lydværdien χ, jfr. fransk Clovis, Clotaire, Clotilde, *chemise*, er Lyden i Østgottonsk tidlig „fortyndet", så den falder sammen med latinsk *h*, og da denne Lyd tidlig tabtes i Romansk, finder vi hos Sydboerne østgottonske Navne med samme Lydtab: Ardaricus for Hardureiks, Ariaricus for Harjareiks, Ariarith for Harjarēþs. (I Schönfelds „Wörterbuch der altgerm. Personennamen" opføres slige Navne mindre rigtig under *a;* Förstemann har rigtigt Hardaric).

Det vil altså sees, at den tilsyneladende vilkårlige Fordeling av klassiske Udtryk for gott. *h* i Virkeligheden overalt lader sig forstå, når vi ænser de stedlige Forhold og Optegnernes forskellige Dannelse.

Nu kommer vi endelig til Følgeslutningen m. H. t. Kimbrernavnet. Kimbrerne var de allerførste Gottoner, der kom Romerne nær på Livet og lod dem høre den gott. Spirant χ, hvis Udtale var ret forskellig fra lat. *h*. De var samtidig blandt de allerførste Gottoner, der vandt Verdensry og tvang sit Navn ind i den latinske Ordbog. Og de mødte ingen græskdannet Cæsar, men kun Plebejeren Marius, der næppe havde Sans for Lydnuancer. Ergo blev Kimbrernavnet overtaget på folkelig sydlandsk Vis med *k*. På Grund av Kimbrernes Verdensry kunde denne Retskrivning ikke mere ændres. Dærimod Kimbrernes Naboer Hardboerne optrådte først en Tid senere. De vandt intet Verdensry, men mødte den græskdannede Romer Cæsar; dærfor får vi hær Skrivemåderne Harudes, Charudes.

Ved andre Gottoner av lavere Rang støder vi på en tilsyneladende regelløs Vaklen, hvor alle gottonske Lydlove siger Pas: Strabon *Kauk*oi, Ptolemaios *Kauch*oi, Plinius *Ch*auci. Det rigtige vilde være **Chauch*i; men dette er forbudt efter græsk Retskrivning, der ikke tåler to Aspirater så tæt sammen. Dærfra denne sære Lydgåde, der inte skal løses på Gottonsk, men på Græsk.

Alt dette burde Weibull have studeret istedenfor nonchalent at kassere min Påvisning i „Scandia" uden nærmere Imødegåelse.

Gudmund Schütte.

HVEM HAR DIGTET „I SKOVENS DYBE STILLE RO"?

Under ovenstaaende titel optog dagbladene AARHUS STIFTSTIDENDE (5. 2. 51), JYLLANDSPOSTEN (7. 2. 51) og NATIONALTIDENDE (8. 2. 51) flg. forespørgsel:

Formodentlig i 1830-erne skrev H. C. Andersen et digt „Min søde brud, min unge viv", som i 1852 udsendtes af Henr. Rung (baade for mandskor og klaver og guitar) til en melodi betegnet som „Langelandsk folketone". Melodien dukkede op igen i Fritz Andersens „2- og 3-stem-

mige sange til skolebrug" 1864, men nu med de kendte ord „I skovens dybe, stille ro". De var her og i følgende sangbøger kun undertegnet med et „A", og da den mærkelige maade at sammenrime lange og korte linier stemte med H. C. Andersens tidligere digt, bredte den opfattelse sig (først paa tryk i N. K. Madsen-Stensgaards „Folkets sangbog" 1903), at ogsaa denne tekst maatte skyldes eventyrdigteren. I 1937 paaviste imidlertid Gudrun Dahlerup-Petersen (i Danske studier), at digtet overhovedet ikke kendes i H. C. Andersens produktion, og fremsatte den formodning, at det lille stykke „sanglærerpoesi" maatte skyldes Fritz Andersen selv. Denne formodning har undertegnede søgt bekræftet — dels ved at gennemgaa Fritz Andersens nodemanuskripter paa Kgl. Bibliotek (efter alle oplysninger hans eneste bevarede skriftlige efterladenskaber), hvorimellem sangen ikke findes; dels ved sangbogsundersøgelser og forespørgsler, hvilket kun har givet til resultat, at teksten med lige sandsynlighed kan tilskrives Fritz Andersen og hans far, den poetisk begavede bogbindermester Johs. Chr. Andersen (d. 1887).

Saaledes kørt fast tillader vi os at ulejlige offentligheden: Skulde nogen, f. eks. af Fritz Andersens gamle elever fra Melchiors eller Schneekloths skoler, kende mundtlige eller skriftlige vidnesbyrd om hans andel eller ikke-andel i den lille visetekst, vilde vi være taknemmelige for en oplysning.

De indkomne besvarelser har desværre ikke kunnet bringe nogen afgørende klaring, idet de paa ejendommelig maade har stillet paastand mod paastand.

De to „kronvidner", den 83-aarige læge Jørgen Snitker, Aarhus, og den 80-aarige laboratorieforstander V. Stolpe, Kbh., lærte begge o. 1890 den da 61-aarige Fritz Andersen at kende.

Til Stolpe, som paa dette tidspunkt tog undervisning i klaverspil hos Fritz Andersen, udtalte denne, at hans far havde digtet „I skovens dybe stille ro", at han signerede sine digte med et „A", og at nogle af faderens digte fejlagtigt var blevet tillagt H. C. Andersen.

Med Snitker blev Fritz Andersen ven og kollega paa Melchiors skole og aflagde ham siden — sammen med Jørgen og Bachmann Melchior m. fl. — i 1904—06 tre-fire pinsebesøg i Ny Solbjerg ved Aarhus. Under disse besøg, hvor den muntre, saakaldte „l'hombre-kvartet" opførte festsange til lejligheden (alle komponeret og nogle ogsaa digtet af Fr. A.), sang man ogsaa altid „I skovens dybe stille ro", og Fritz Andersen erklærede over for vennekredsen her selv at være forfatter til digtet.

Gjort bekendt med hinandens udsagn erklærer vore to hovedvidner, at de vel intet kan bevise, men paa den anden side heller ikke mener at ligge under for erindringsforskydninger, og deres modstridende oplysninger støttes hver især af sekundære (indirekte) vidnesbyrd, henholdsv. fra fru Nanna Ernst-Hansen (for faderens forfatterskab) og fru Ingeb. Kjørtsholtsen (for sønnens forfatterskab).

Problemet kan da næppe heller løses paa grundlag af de nye oplysninger, vor forespørgsel har fremkaldt. Baade Fritz Andersen og hans far skrev digte, og begge benyttede signaturen „A".

For paastanden om faderens forfatterskab taler, at Fritz Andersens

egen oplysning herom er fremsat ca. 10 aar tidligere end den modsatte. For paastanden om Fritz Andersens eget forfatterskab til sangteksten taler, at de digte, der kendes fra hans faders, bogbindermester Johs. Chr. Andersens haand (i „Danmarks bogbindere gennem 400 aar" udg. af Bogbinderlauget i Kbh. 1926, hvortil bogbindermester Ib Højklint, Aarhus, venligt har henvist os — og nogle med „A" signerede sange til ældre melodier i sønnens skolesangbøger) er anderledes i tonen og ringere i udførelsen end „I skovens dybe stille ro"[1].

Spørgsmaalet maa da nok forblive aabent, om ikke et heldigt fund ved lejlighed kan afgøre det.

Arthur Arnholtz og Evald Larsen.

[1] Kun en enkelt tekst: „Aftnens fred har sænket / over jord sig ned" (fra 1868, signeret J. C. A. og med melodi af Fritz Andersen) er på samme niveau og med lignende indhold og indtryk.

VERDEN ER VILGE-DRU

Således står der i Peder Syvs ordsprog nr. 8073, og han tilføjer i parentes „ɔ: dru på villier, haver mange villier, hver har sin lyst". I sine forklaringer skriver han „Vilgedru. Stille ved sin mening", medens der i udgiverens kommentar står „vilgedru: vistnok egensindighed". Alt dette er just ikke til at blive klog af.

Peder Laale har samme ord i nr. 733 (Wærdhen er al williæ drugh) og nr. 485 (Werdhen ær all williæ drw), forklaret som „Verden er helt redebon (godvillig)". Begge samlinger er udgivet af dr. Aage Hansen, men hans oversættelser af vilgedru og williædrw er to modsætninger. De kan ikke begge være rigtige. Måske er de begge forkerte.

Ordet dru findes i usammensat form hos Peder Syv (pag. 223) som *drugr* og *dru*, endog i samme ordsprog, og det bruges endnu på hans egn (Stevns). Vi siger nu kun dru i sammensætninger som sanddru og ædru, ellers hedder det drøj. Om dette ords betydning kan der nok ikke herske tvivl. „Ordbog over det danske Sprog" har fyldestgørende forklaringer under artiklerne drøj og dru III.

Vanskeligheden ligger i forklaringen af første led i sammensætningen: *vilge* (P. S.) el. *williæ* (P. L.). Begge samlere går ud fra betydningen „vilje", og udgiveren slutter sig hertil, men det synes ikke at give nogen mening. Kunde det ikke tænkes at være et andet gammelt ord, nemlig „vild", som vi kender fra retssproget „uvildige mænd", som ikke vidner efter gunst el. partiskhed. Efter Dahl & Hammer betyder *vild:* forkærlighed, gunst, partiskhed, ønske, *lyst*, tykke.

Til gunst for denne tydning af vilge taler, at ordet vilgedru bruges i dansk folkemål, nemlig af ældre folk på Lolland; der hedder det *vilddrøjt*. Som kilde spørger vi en 3. Peder, nemlig sognefogeden i Radsted (Peder Larsen). Han bruger ordet ganske ugenert. Eksempler: 1. Trods storm og regn går karlen til skovbal, for det er vilddrøjt. 2. Karlen vil nok til landbruget, hvor der er traktor, for det er vilddrøjt at køre med den, om det så er udover arbejdstiden eller om natten. 3. Datterdatteren